

[Justitsministeren]

foranlediget udarbejdet en redegørelse herom, som vil blive sendt til folketinget, så snart den foreligger. Når denne redegørelse er klar, mener jeg, at der vil være et bedre grundlag for at vurdere, hvorvidt den foreslåede administrative ordning er hensigtsmæssig, eller om systemet kan udformes mere enkelt, end der er lagt op til i forslaget. Hvis det kan gøres mere enkelt, må jo alle være interesseret heri.

Der vil endvidere være grundlag for at tage stilling til, om det i det hele taget kan lade sig gøre at have hele det administrative apparat klart inden for så kort en frist. Viser det sig, at der er problemer med den korte frist, kan man overveje, om man eventuelt i første omgang kan nøjes med at kræve, at de store fonde skal registreres, så der inden for kort tid opnås et bedre overblik over de større fondes antal og karakter.

Det andet punkt, hvorved lovforslaget om fonde adskiller sig fra betænkningens udkast, er i § 7, om familiefonde. I gældende ret er der ingen begrænsninger i adgangen til at oprette familiefonde, der begunstiger medlemmer af en bestemt familie i flere ufødte generationer efter hinanden. Et flertal i udvalget har i betænkningen foreslået, at adgang til at oprette familiefonde begrænses, således at familiens ene- eller fortrinsret højest kan opretholdes for familiemedlemmer, der lever på stiftelsestidspunktet, og for én i forhold til disse ufødte generation. Dette svarer til princippet i det gældende forbud i grundloven og arveloven mod fideikommiser.

I lovforslaget har man begrænset familiedlemmernes fortrinsret yderligere, så fortrinsretten kun kan gælde for personer, der lever på stiftelsestidspunktet, og altså ikke til en endnu ufødt generation.

Ved drøftelsen af dette spørgsmål mener jeg, det er vigtigt at holde sig for øje, at vi her i landet har en lang tradition for oprettelse af familiefonde. Som jeg tidligere har været inde på, er oprettelse af en familiefond ofte den mest hensigtsmæssige løsning på de problemer, som et generationsskifte rejser for en erhvervsvirksomhed, idet det undgås, at virksomheden splittes.

Samtidig vil det ofte være af afgørende betydning for stifteren, at denne fortsat kan sikre sin familie andel i fondens afkast. Ophæver vi denne adgang, mener jeg, at der er en betydelig risiko for, at mange virksom-

hedsejere vil afstå fra at lade virksomheden overgå til en fond til skade for virksomheden.

Jeg har på denne baggrund sympati for oprettelse af familiefonde, og jeg mener, at der bør udvises stor tilbageholdenhed med at gribe ind over for en ordning, der har virket godt og meget længe. Jeg finder således ikke, at den regel, der er indeholdt i forslaget om familiefonde i lovforslaget, er hensigtsmæssig.

Men de retningslinjer, der i øvrigt findes i forslaget, mener jeg er rigtige, og jeg mener derfor, at det må være muligt i løbet af denne samling at få en stillingtagen til fondsspørgsmålet på grundlag af dette lovforslag eller et af regeringen senere fremsat lovforslag.

Jeg vil gerne afslutningsvis fremhæve det gode og betydningsfulde arbejde, som jeg mener almenyttige og erhvervsdrivende fonde har udført i mange år. Det er efter min opfattelse meget ønskeligt, at dette arbejde videreføres også under den kommende lovgivning.

Hagen Hagensen (KF):

Betænkningen om fonde er udtryk for et stort og gedigent udvalgsarbejde. Udvalget har overensstemmende med dets opgave overvejet behovet for en lovmæssig regulering af fonde og har udarbejdet bl.a. det nu af socialdemokratiet fremsatte forslag til lov om fonde.

Spørgsmålet er imidlertid, om der uanset det omfattende, dygtige arbejde, som fondsudvalget har gjort, har været tilstrækkeligt grundlag for at nå frem til lovudkastene dels om fonde i almindelighed og dels om erhvervsdrivende fonde, som skal drøftes senere på dagen.

Vi mangler kendskab til både antallet og størrelsen samt de vidt forskellige formål, som de eksisterende fonde nu engang har. Der er kendskab til fonde, hvis fundatser er stadfæstet ved kongelig konfirmation med deraf følgende tilsyn, men i øvrigt vides intet som helst nøjagtigt om alle øvrige fonde, bortset fra visse til dels skønmæssige oplysninger fra skattemyndigheder. Det har sin naturlige årsag i den frie adgang til at oprette fonde uden registrering eller offentliggørelse.